

GotoKnow

หน้าแรก > สมาชิก > Prof. Vicharn Panich > สมุด > KMI Thailand > ชีวิตที่พอเพียง 4...

Prof. Vicharn Panich

 สมุด บันทึก อนุทิน

 ความเห็น ติดต่อ

ชีวิตที่พอเพียง 4789. บันทึกชีวิตการทำหน้าที่นายกสภา มทส. 4.
ประชุมสภานัดที่สอง (ของผม) ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๗

วันศุกร์ที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๗ ประชุมสภาช่วงบ่าย แต่ผมมี ๓ นัดในช่วงเช้า คือ (๑) กรรมการสภาที่เป็น
อาจารย์สำนักแพทยศาสตร์ (๒) กรรมการสภา ๓ ท่าน (๓) ท่านอธิการบดี ทั้งหมดนั้น ช่วยให้ผมได้รับรู้

วันที่ ๑๕ กรกฎาคม ผมกลับจากพืชมายังบ้านก็พบแฟ้มประชุมสภา มทส. สำหรับการประชุมวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒ แฟ้มใหญ่รออยู่ คือแฟ้มวาระปกติกับแฟ้มวาระลับ แฟ้มวาระปกติวาระสำคัญคือเรื่องเชิงนโยบาย เป็นเรื่องสถานะการเงินของ มทส. ที่ยังไม่มีเอกสารประกอบการประชุม

แฟ้มวาระลับ เรื่องสำคัญคือ รายงานของคณะกรรมการแสวงหาข้อเท็จจริง กรณีมีผู้ร้องเรียนเมื่อวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ เรื่องผลประโยชน์ทับซ้อนของผู้บริหาร ในการจัดการเรื่องตำแหน่งวิชาการ ที่เป็นเรื่องค้างคามาระยะหนึ่งแล้ว

อ่านเอกสารทั้งหมดแล้ว เห็นข้อเท็จจริงเชิงพฤติกรรมของฝ่ายต่างๆ และเห็นประโยชน์ของ "ผู้เป่านกหวีด" (whistle blower) ในกรณีนี้ ตั้งแต่การร้องเรียนครั้งแรกเมื่อวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๖๖ เรื่องความไม่เป็นธรรม ในการกำหนดภาระงานขั้นต่ำสำหรับขอตำแหน่งวิชาการ ที่ท่านอดีตนายกสภา ศ. ดร. วิจิตร ศรีสะอ้าน วินิจฉัยว่า แม้จะเป็นบัตรสนเท่ห์ เพราะไม่ลงชื่อผู้ร้อง แต่สาระนำรับฟัง และการร้องเรียนครั้งที่ ๔ เมื่อวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ ตามที่กล่าวแล้ว คือการร้องเรียนช่วยให้การดำเนินการของ มทส. เป็นไปอย่างถูกต้องเหมาะสม เป็นส่วนหนึ่งของระบบกำกับดูแลองค์กร

ทั้งหมดนั้น ผมตีความว่า เราต้องยึดเป้าหมายความเจริญก้าวหน้าขององค์กร คือ มทส. เป็นเป้าหมายหลัก หรือกล่าวให้ลึกยิ่งขึ้น เพื่อให้ มทส. ทำประโยชน์แก่ประเทศไทย สังคมไทย และแก่โลก เป็นเป้าหมายหลัก

การร้องเรียนทั้งสี่ครั้ง ได้ก่อผลดีต่อ มทส. ไปแล้ว คือมีการถอนหลายเรื่อง และเห็นชัดเจนว่า ได้ส่งผลต่อการเรียนรู้ ว่าผู้บริหารต้องระมัดระวังเรื่อง ผลประโยชน์ทับซ้อน ไม่ให้เกิดข้อสงสัย ไม่ไว้วางใจกัน

คำถามของผมคือ สภามหาวิทยาลัย ในฐานะกลไกสูงสุดของ มทส. ควรเลือกวางท่าทีอย่างไร เน้นแนวทางเชิงนิติศาสตร์ หรือจะเน้นแนวทางเชิงรัฐศาสตร์

หากยึดหลักการใช้กฎหมายเป็นหลัก ก็ต้องถามว่ามีคนทำผิดหรือไม่ เป็นใคร หากมีคนทำผิดต้องนำตัวมารับโทษ พร้อมทั้งพิจารณาโทษ

แต่หากยึดหลักการเชิงรัฐศาสตร์ ก็ต้องถามว่า เพื่อให้ มทส. ดำเนินกิจการเพื่อประโยชน์ของสังคมและบ้านเมืองต่อไปได้อย่างดี และราบรื่น เราควรให้อภัยกันในเรื่องความผิดพลาด และร่วมกันทำงานเพื่อผลประโยชน์ส่วนรวมได้อย่างไร

ผมเองมีความเชื่อว่า กฎหมายเป็นเครื่องมือ มากกว่าเป็นเป้าหมาย โดยเป้าหมายของสถาบันอุดมศึกษาต้องเน้นเพื่อทำประโยชน์ให้แก่บ้านเมืองในด้านวิชาการ

ผมอยากเห็นประชาคม มทส. มีความไว้วางใจต่อกันและกัน ที่จะเป็นพลังให้เราาร่วมกันต่อสู้ฟันฝ่าอุปสรรคและความยากลำบากในการบรรลุเป้าหมายที่สูงส่ง (purpose) ร่วมกัน

อ่านเอกสารประกอบการประชุมวาระลับหลายรอบ เห็นได้ชัดว่ามีความผิดพลาดในการบริหารงาน และการร้องเรียนมีผลให้มีการแก้ไข ช่วยให้ไม่มีความเสียหายเกิดขึ้น แต่กล่าวอย่างนี้ก็อาจจะผิด คือที่จริงมีความเสียหายเกิดขึ้นชัดเจนภายใน มทส. คือความไม่ไว้วางใจต่อกัน ผมคิดไว้ล่วงหน้าว่า สภามี ๒ แนวทางตัดสินใจ คือแนวทางเชิงรัฐศาสตร์ กับแนวทางเชิงนิติศาสตร์ดังกล่าวแล้ว โดยที่ผู้ร้องเรียนเมื่อวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ เรียกร้องให้ใช้แนวทางนิติศาสตร์ ทำให้ผมเดาว่า หากสภาใช้แนวทางรัฐศาสตร์ จะเกิดการร้องเรียนออกไปนอก มทส. ซึ่งที่จริง เขาไปร้องเรียนที่ สป.อว. แล้ว แต่ยังไม่ได้เปิดโปงออกสื่อ

ท่าอย่างใด จะสื่อสารให้เป็นที่เข้าใจทั่วกันภายในประชาคม มทส. ว่า หน้าที่สำคัญที่สุดของสภามหาวิทยาลัยคือ กำกับดูแลให้ มทส. ทำหน้าที่ให้แก่บ้านเมืองได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล รวมทั้งให้สมาชิกในครอบครัว มทส. อยู่ร่วมกันและทำงานร่วมกันอย่างมีความสุข ซึ่งหมายความว่า การกระทบกระทั่งกันภายในครอบครัวย่อมมีบ้างเป็นธรรมดา สภา ในฐานะผู้ใหญ่ควรจะให้ทั้งกติกา การกำกับ และการให้อภัย คิดแบบนี้ถูกต้องหรือไม่ในความคิดของผู้ร้องเรียน

ในนัด ๓ นัดในตอนเช้า และประชุมสภาในตอนบ่าย ผมตั้งใจไปหาข้อมูลแวดล้อม ความรู้สึกนึกคิดคนที่เกี่ยวข้องให้มากที่สุด เพื่อลดปัจจัยไม่คาดคิด (the unpredictable) ลงให้เหลือน้อยที่สุด เพื่อจะได้ดำเนินการประชุม สภาการตัดสินใจ ที่มีข้อมูลประกอบการตัดสินใจมากที่สุด นำสู่โอกาสสูงสุดที่จะยุติความขัดแย้งและฟื้นความไว้วางใจระหว่างกัน (mutual trust) ภายใน มทส.

การประชุมสภาในตอนบ่าย ใช้เวลากับวาระปกติไม่ถึง ๑ ชั่วโมง และวาระลับใช้เวลา ๒ ชั่วโมงเศษ การประชุมราบรื่นกว่าที่คิด เพราะกรรมการสภามีความสามารถสูงมาก

ส่วนวาระปกติที่สำคัญคือ ตั้งคณะกรรมการร่างและทำประชาพิจารณ์ข้อบังคับเรื่องการเข้าสู่ตำแหน่งวิชาการใหม่ มี ศ. นพ. ภิศก ลุมพิกานนท์ เป็นประธาน

ตามการโปรดเกล้าฯ ผมเริ่มเป็นนายกสภา มทส. วันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๖๗ ถึงวันนี้ยังไม่ถึง ๒ เดือน แต่ในช่วงเวลานี้ ข้อมูลที่ได้รับช่วยให้ผมได้เรียนรู้มากจริงๆ ข้อหนึ่งช่วยยืนยันความเชื่อของผมตั้งแต่หนุ่มๆ ว่า ยิ่งบริหารองค์กรมีความสำเร็จมาก ก็ยิ่งสะสมด้านลบหรือปัจจัยของความอ่อนแอมากเท่านั้น (ความสำเร็จเป็นเส้นทางสู่ความล้มเหลว) เป็นเหตุให้ผมเสนอให้คณะกรรมการนโยบาย สกว. ออกข้อบังคับในปี ๒๕๕๙ ให้กำหนดให้ผู้อำนวยการ สกว. ดำรงตำแหน่งได้ไม่เกิน ๒ วาระ ทั้งๆ ที่ พรบ. กองทุนสนับสนุนการวิจัย พ.ศ. ๒๕๓๕ กำหนดเพียงว่า ให้ผู้อำนวยการกองทุนดำรงตำแหน่งวาระละ ๔ ปี และจะได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งต่อได้

ผมมีความภูมิใจ ว่าตนได้วางรากฐานให้ สกว. ไม่หมักหมมจุดอ่อนที่เกิดจากความสำเร็จ แต่ต่อมาอีกนาน ผมก็ได้เรียนรู้ว่า องค์กรที่สร้างขึ้นให้มีอิสระและความคล่องตัวนั้น ถูกนำไปใช้สนองเป้าหมายส่วนบุคคลได้ง่าย

ความท้าทายต่อคนแบบผมคือ ผมมุ่งที่ความสำเร็จเชิงระบบ และระยะยาว ที่ไม่ใช่ผลประโยชน์ของตนเอง แต่คนส่วนใหญ่ต้องการความสำเร็จ ที่เป็นรูปธรรมชัดเจนและเห็นผลเร็ว เป็นผลสำเร็จที่ตนเองได้รับส่วนแบ่งด้วย การที่ผมจะได้รับการสนับสนุนให้ดำเนินการตามวิสัยทัศน์ระยะยาว จึงไม่ใช่เรื่องง่าย ต้องมีวิธีทำความเข้าใจ ต้องอดทน และต้องยอมรับความล้มเหลวครั้งแล้วครั้งเล่า ต้องเตือนตนเองให้เจียมตัวว่า

วิจารณ์ พานิช

๒๒ ก.ค. ๖๗

เขียนใน GotoKnow

โดย Prof. Vicharn Panich

ใน KMI Thailand

คำสำคัญ (Tags): #670814 #ชีวิตที่พอเพียง #sut #มทส. #บันทึกชีวิตการทำงานที่นายกสภา มทส.

หมายเลขบันทึก: 719085

เขียนเมื่อ 13 สิงหาคม 2024 17:37 น. (1 เดือนที่แล้ว)

แก้ไขเมื่อ 13 สิงหาคม 2024 17:37 น. (1 เดือนที่แล้ว)

สัญญาอนุญาต: สงวนสิทธิ์ทุกประการ

จำนวนที่อ่าน

สมาชิกที่ให้ความสนใจ (1)

ความเห็น

Satidchoke Phosaard

เขียนเมื่อ 5 ตุลาคม 2024 12:03 น. (1 วันที่แล้ว)

กราบเรียนท่านนายกสภาฯ ที่เคารพ

ผมมีความดีใจเป็นอย่างมากต่อความแน่วแนในการมุ่งสร้าง มทส. ให้เป็นมหาวิทยาลัยแห่งอนาคต และ
ขอแสดงความชื่นชมอย่างยิ่งต่อความตั้งใจอันดีของท่าน ในการแลกเปลี่ยนและแบ่งปันบทเรียนอันทรง

อย่างไรก็ตาม ผมมีความกังวลเกี่ยวกับผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการเปิดเผยข้อมูลภายในของมหาวิทยาลัย โดยเฉพาะในประเด็นที่เกี่ยวกับการร้องเรียน ความขัดแย้งภายในองค์กร และการสะสมด้านลบหรือปัจจัยของความอ่อนแอที่อาจสะสม บนพื้นที่สาธารณะ โดยบุคคลทั่วไปไม่ได้ทราบบริบทมาก่อน ทั้งนี้ผมเกรงว่าจะส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นและภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นสิ่งที่ควรให้ความสำคัญตระวังอย่างสูง โดยเฉพาะในฐานะนายกสภามหาวิทยาลัย

ผมเชื่อว่ายังมีช่องทางอื่นๆ ที่สามารถใช้ในการสื่อสารกับประชาคม มทส. ที่จะเป็นประโยชน์ อีกทั้งยังสามารถคงไว้ซึ่งคุณค่าของการแลกเปลี่ยนบทเรียนกับประชาคมทั่วไป โดยไม่จำเป็นต้องอ้างอิงหรือพาดพิงถึงมหาวิทยาลัยใดโดยตรงได้หรือไม่

ท้ายนี้ หากถ้อยคำของผมเป็นการล่วงเกินประการใด ผมขออภัยเป็นอย่างสูง และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับคำชี้แนะจากท่านครับ :)

ขอแสดงความนับถือ

① อนุญาตให้แสดงความเห็นได้เฉพาะสมาชิก